אוצר מדרשים — מעשה בחסיד אחד שהיה רגיל ליתן צדקה

מעשה בחסיד אחד שהיה רגיל ליתן צדקה, והיה עושה טובות הרבה וגמילות חסדים עם בעלי תורה וכל אדם, והיתה אשתו צרת עין, והיו לו שלשה אוצרות, אחד של דינרי זהב, ואחד של כספים, ואחד של פרוטות.

כשבא אצל תלמידיו היה נותן להם מדינרי זהב, וליתומים ולאלמנות משל כספים, וליתומים שאינם הולכים ללמוד היה מפרנס בפרוטות. ואיך היה מפרנסם? כל אחד שהיו לו חמש נפשות בתוך ביתו היה נותן לו ה' דינרי זהב דינר לכל אחד ואחד מהם, וכן היה רגיל לעשות בכל יום.

פעם אחת הלך למקום אחד ובאו אלמנות ויתומים וחכמים ולא מצאוהו שם. מה עשתה אשתו? נכנסה לבית האוצרות כדי ליתן לחכמים דינרי זהב ומצאה שם עקרבים, הלכה לאוצרות של כסף ומצאה שם נמלים, לאוצר של פרוטות ומצאה שם פרעושים. כיון שראתה כך היתה מתביישת לצאת, והם יושבין בחוץ ומתעכבין, עד שבא בעלה ומצאן כשהן עומדין.

אמר להם: "רבותי, מה אתם עושים כאן, מפני מה לא נכנסתם לבית?"

אמרו לו: "לא כך דרך ארץ שיכנסו בני אדם בבית שאין בעל הבית בתוכו."

נכנס הוא לביתו ומצא אשתו בוכה, ואמרה לו: "למה הנחתני בלא כסף?"

אמר לה: "והלא כל אוצרותי בידך."

אמרה לו: "לא מסרת לי אלא אוצרות של עקרבים, נמלים ופרעושים."

נכנס הוא והביא מלא חופניו דינרי זהב ונתן לחכמים, ומילא חופניו כסף ונתן ליתומים ולאלמנות והפרוטות ליתומים שאינם הולכים ללמוד.

לפיכך כתוב: 'אל תלחם לחם רע עין' (משלי כג, ו), אמר הקב"ה 'טוב עין הוא יבורך כי נתן מלחמו לדל'. (משלי כב, ט).